

Checklist voor bedrijven voorafgaand aan de heropstart van bouwplaatsen

De bedoeling van dit document is bedrijven te helpen bij de optimale voorbereiding voor het heropstarten van de activiteiten op werven die stilgelegd werden ten gevolge van de COVID-19-crisis. Daarom hebben we een checklist opgesteld waarmee bedrijven de balans kunnen opmaken van hun huidige situatie en waarmee ze zich zo goed mogelijk kunnen voorbereiden op de hervatting van de werkzaamheden.

F. Suain, ing., senior hoofdadviseur, afdeling 'Beheer en kwaliteit', WTCB

M. Janssens, bac., adviseur, afdeling 'Beheer en kwaliteit', WTCB

D. Pirlot, m.c.f.w., afdelingshoofd, afdeling 'Beheer en kwaliteit', WTCB

Het WTCB doet er alles aan om de betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie te verzekeren, rekening houdend met de stand van de regelgeving en de kennis op het moment van publicatie. Het WTCB kan echter niet aansprakelijk gesteld worden voor het gebruik dat ervan gemaakt zou kunnen worden. De adviezen die gegeven worden in dit artikel, ontslaan de lezer niet van de verplichting om de huidige wetgeving na te leven.

Dit artikel werd opgesteld in samenwerking met de Confederatie Bouw en de leden van het Lean Construction Café. Het werd opgesteld in het kader van C-Tech, de Technologische Dienstverlening in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met de steun van Innoviris.

Deze checklist, die nuttig zal zijn zowel voor grote werven als voor kleinere projecten, moet het bedrijf in staat stellen om:

- de hervatting van de werven in het kader van de COVID-19-pandemie voor te bereiden
- de specifieke maatregelen te bepalen die genomen moeten worden om de risico's in verband met het coronavirus te bestrijden
- samen met de betrokken partijen van het project na te gaan of de voorwaarden voor een veilige hervatting en uitvoering van de werkzaamheden wel degelijk vervuld werden.

Het naleven van de preventiemaatregelen om de gezondheid van de werknemers en van de betrokken partijen te beschermen is een essentiële voorwaarde voor het heropstarten van de activiteiten. Ieder bedrijf moet beoordelen of het in staat is om de passende maatregelen te nemen en deze na te leven.

Wat de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op de werf betreft, is het aan te raden om de volgende informatie op te volgen:

- de informatie van Constructiv, waaronder de [informatiefiche](#) met betrekking tot de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus op bouwplaatsen, in werkplaatsen of in het magazijn [4]
- de [checklist van de Confederatie Bouw](#) 'Bijzondere preventiemaatregelen voor bouwwerkzaamheden en hervatting van bouwwerkzaamheden tijdens de coronacrisis' [3], die een aanvulling vormt op de checklist die u hierna kan terugvinden
- het [WTCB-Dossier 2020/2.18](#) [7] over de reiniging en de desinfectie van contactoppervlakken en voorwerpen op bouwplaatsen.

Bovendien is het sterk aan te raden om regelmatig de informatie van de [autoriteiten](#) en van onze [partners](#) te raadplegen, in het bijzonder de informatie met betrekking tot de juridische, economische en sociale aspecten die verspreid wordt door de beroepsorganisaties (zoals de [Confederatie Bouw](#) en de [Bouwunie](#)) en de beroepsverenigingen.

1 Stand van zaken

Om de heropstart van de activiteiten zo efficiënt mogelijk in te plannen, is het essentieel om een overzicht op te maken van de toestand van de werven, de financiële situatie van het bedrijf, de aangegane verbintenissen, de status van de bestellingen en de andere elementen die hieronder opgelijst worden.

• **Bedrijf:**

- analyse van de [liquide middelen](#):
  - bankrekeningen/bedrijfskapitaal
- situatie van de verzekeringen:
  - analyse van de contracten
  - dekkingen die van toepassing zijn (diefstal ...)
- analyse van de personeelszaken:
  - beschikbaarheid van het personeel
  - procedure voor de stopzetting van tijdelijke werkloosheid
  - terugkeer van de bedienden na een periode van telewerk
- opvolging van het materieel (indien nodig):
  - kranen en ander (elektrisch) materieel (onderhoud/controle)
- toestand bij de klanten en bij de andere betrokken partijen (communicatie onderhouden):
  - specifieke noden
  - financiële situatie
- contractuele verbintenissen (data voor de heropstart, deadlines, geldboetes, openbare/private aanbestedingen ...)
- lijst van de lopende werven, de werven in bestelling en de lopende offertes
- nadenken over de risico's en de opportuniteiten (SWOT-analyse = sterke punten, zwakke punten, opportuniteiten, bedreigingen na de COVID-19-pandemie)
- analyse van de commerciële strategie:
  - opnieuw analyseren van de [kostenstructuur van het bedrijf](#)
  - verzending van nieuwe offertes (indien van toepassing).

• **Toestand van de werven:**

- lijst van de risico's met betrekking tot het stopzetten van de werf (overstromingen, grondbewegingen, beschadiging van materialen, riolering ...)
- huidige plaatsbeschrijving (om te anticiperen op eventuele beschadigingen tijdens de onderbrekingen):
  - staat van de werfinrichting
  - kwalitatieve toestand van het bouwwerk
  - werfomgeving
- staat van de uitvoering (planning):
  - lijst van de afgewerkte taken (en overeenstemming met de initiële planning)
  - lijst van de lopende taken (en overeenstemming met de initiële planning)
  - lijst van de komende taken
  - lijst van de eventuele nieuwe taken ten gevolge van het stilleggen van de activiteiten
- toegang tot de werf (en beveiliging)

- staat van de voorraden op de werf:
    - kwaliteit en hoeveelheid van de aanwezige materialen
    - eventuele aanwezigheid van gevaarlijke producten
  - staat van de bestellingen:
    - nazicht van de levertermijnen bij de leveranciers (prefabricage, materialen ...)
  - staat van de afgesloten contracten met de onderaannemers en de leveranciers:
    - lijst van afgesloten/nog af te sluiten contracten
    - analyse van de contracten (wat bij overmacht?)
  - lijst van het op de werf aanwezige materieel (borstweringen, bouwketen, toiletten ...)
  - keuzes van de klanten/lijsjt van de ondertekende technische fiches.
- Situatie bij de leveranciers (en onderaannemers):**
- staat van de voorraden
  - prijswijzigingen (vaste en niet-herzienbare prijzen bij de ondertekening van het contract?)
  - beschikbaarheid van de onderaannemers (vooral in geval van buitenlandse arbeidskrachten).

- de beschikbare middelen (arbeidskrachten, materialen, materieel ...)
- de 'quick wins' (bijna voltooide en snel factureerbare werven ...)
- de commerciële strategie (imago van het bedrijf, opportuniteiten op de markt ...).

Bij het prioriteren van de taken moet ook rekening gehouden worden met de richtlijnen inzake **social distancing**. De volgende elementen moeten hierbij geïdentificeerd worden:

- de taken die door één persoon uitgevoerd kunnen worden
- de taken die uitgevoerd kunnen worden mits het naleven van de regels rond *social distancing*
- de nieuwe methoden en de nieuwe alternatieve materialen (bv. prefab) die het mogelijk maken om zich te houden aan de *social distancing*. We merken dat de wijzigingen in bepaalde gevallen goedgekeurd zullen moeten worden door de bouwheer.

2 Voorbereiding op de hervatting van de werken

Op basis van de vooraf opgestelde stand van zaken, kan het bedrijf de werven en de interventies opnieuw inplannen en kan het de heropstart van de activiteiten voorbereiden.

2.1 Prioriteren van de activiteiten

- Bij de heropstart kan het bepalen van de prioritaire werkzaamheden gebeuren op basis van:
- de aangegane verbintenissen (contracten, openbare of private aanbestedingen, lopende bestellingen bij leveranciers en onderaannemers, oorspronkelijke termijnen ...)
  - de financiële middelen waarover men beschikt (liquide middelen van het bedrijf)

2.2 Opnieuw plannen

Zodra het bedrijf een stand van zaken heeft opgemaakt en het zijn prioriteiten heeft bepaald, kan het de activiteiten selecteren die voorrang krijgen bij de heropstart zodat men de projecten opnieuw kan inplannen.

- Het opnieuw inplannen van de projecten omvat:
1. het herplannen van de activiteiten op de werf
  2. het herplannen van de opwaartse planning (bestellingen, plannen, keuzes van de klant, controles ...).

- In het kader van **social distancing** moet men er bij het herplannen op toezien dat:
- het aantal betrokken partijen dat gelijktijdig op de werf werkt, beperkt wordt
  - het aantal bouwberoepen dat zich tegelijkertijd op de werf bevindt, beperkt wordt
  - sommige taken die normaal in teamverband uitgevoerd werden, nu door slechts één persoon uitgevoerd zullen

- worden, wat een invloed zal hebben op het rendement
- er zoveel mogelijk gewerkt wordt met vaste teams (de samenstelling van de teams niet meer veranderen)
- men rekening houdt met de tijd die nodig is om het materieel en personeel te ontsmetten, alsook de invloed die dit zal hebben op het rendement.

2.3 Voor de hervatting van de werken

Wanneer de heropstart van de werven dichterbij komt, zal het zeer belangrijk zijn om de volgende punten te overlopen:

- analyse van de nieuwe risico's met betrekking tot de pandemie en de te nemen maatregelen om de werken te hervatten
- aangifte van de werken (lijst van onderaannemers, uitzendkrachten ...)
- geldigheid van de vereiste werkvergunningen
- anticiperen op de levering van materialen (en consumptiegoederen) om overbelasting van de leveranciers bij de hervatting te vermijden
- beschikbaarheid van het materieel
- beschikbaarheid van nutsvoorzieningen op de werf
- nazicht van de installaties ('check-in at work', kranen, verlichting, steigers, opslagzone, onderhoud van de toiletten ...)
- reinigen/vrijmaken van de werf (eventuele overstromingen ...)
- nakijken van de positie van de assen/inplantingen
- planning van de bedrijfsmiddelen (materieel en arbeidskrachten) voor de eerste weken
- communicatie met de betrokken partijen en de verantwoordelijken van het project

- updaten van de risicoanalyse en van het Bijzonder Veiligheids- en Gezondheidsplan (BVGP) (naleven van *social distancing* ...)
- data van de werfvergaderingen
- nieuwe planning van de controles
- nakijken van de bouwvergunning (termijn) en andere machtigingen (inname openbaar domein)
- lijst van de plannen
- solvabiliteit van de partners (sociale en fiscale schulden)
- geldigheidsduur van de werknemersverklaringen (Limosa, Dimona, sociale detachering, A1-formulier ...)
- plaatsbeschrijving bij de heropstart vergelijken met de plaatsbeschrijving bij stillegging.

2.4 Bij de hervatting van de werken

Bij het heropstarten van de activiteiten op de werf, kan er bij het onthaal van de teams een algemene communicatie plaatsvinden waarin, onder andere, de na te leven collectieve en individuele beschermingsmaatregelen (dragen van handschoenen, handhygiëne ...) uiteengezet worden in overeenstemming met de regels die opgelegd worden door de autoriteiten.

Vandaar dat het aan te raden is om binnen het bedrijf ten minste één COVID-19-aanspreekpunt per werf aan te duiden. Deze persoon moet zorgen voor een doeltreffende communicatie en moet toezien op een goed begrip en de naleving van de preventiemaatregelen. Dat houdt in dat de instructies duidelijk en zichtbaar weergegeven worden, zowel op de werf als in het bedrijf (opslagplaatsen, kantoren, werkplaatsen ...). 📌

De afdeling 'Beheer en kwaliteit' van het WTCB wenst u een snelle en efficiënte heropstart toe en blijft te uwer beschikking staan om u te ondersteunen indien dit nodig is. We beantwoorden met plezier uw vragen die u kan sturen naar: gebe@bbri.be.

Referenties en nuttige links

1. Bouwunie
Informatiepagina 'Dossier Corona':
<https://www.bouwunie.be/nl/theme/dossier-corona>
2. Confederatie Bouw
Informatiepagina 'Coronavirus 'COVID-19' – Wat u moet weten':
<https://cms.confederatiebouw.be/Corona>
3. Confederatie Bouw
Bijzondere preventiemaatregelen voor bouwwerkzaamheden en hervatting van bouwwerkzaamheden tijdens de coronacrisis (6 april 2020):
http://cms.confederatiebouw.be/Portals/0/preventiefiche%20_%20checklist%20bij%20continuïteit%20of%20heropstart%20van%20de%20werven_V2_1.pdf
4. Constructiv
Maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus op bouwplaatsen (18 maart 2020):
<https://www.constructiv.be/nl-BE/Andere/Nieuws/Persbericht/Coronavirus-updates.aspx>
5. FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
Informatiepagina 'Coronavirus COVID-19':
<https://www.info-coronavirus.be/nl/>
6. Van Herreweghe J., Dinne K., Steenhoudt P. en Nicaise D.
Reiniging en desinfectie van contactoppervlakken en voorwerpen op bouwplaatsen: wat is de correcte manier?
Brussel, Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, WTCB-Dossier, nr. 2.19, 2020:
<https://www.wtcb.be/homepage/index.cfm?cat=publications&sub=search&id=REF00012299>
7. Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf (WTCB)
Informatiepagina 'Hoe ga je als bouwbedrijf de strijd aan met COVID-19?':
https://www.wtcb.be/homepage/index.cfm?cat=posts&sub=search&post_id=1052